

PREVENTIVNÍ PROHLÍDKA U ZUBNÍHO LÉKAŘE

Preventivní prohlídky se provádějí u dětí a dorostu do 18 let dvakrát ročně (první preventivní prohlídka již mezi 6. a 12. měsícem věku dítěte), u těhotných žen dvakrát v průběhu těhotenství, u dospělých jedenkrát ročně. Obsahem preventivní prohlídky u registrujícího stomatologa je zjištění anamnézy, vyšetření stavu chrupu, sliznic a měkkých tkání dutiny ústní, stavu čelistí a mezičelistních vztahů, nácvik ústní a zubní hygieny a podle potřeby stanovení léčebného plánu k další stomatologické péči. Zubní preventivní prohlídky jsou zaměřeny i na rozpoznání stavů, které jsou projevem celkových onemocnění nebo chorob patřících do péče jiných odborností. Při zjištění změn v dutině ústní vás stomatolog s touto skutečností seznámí a předá informace praktickému lékaři nebo příslušným odborníkům.

Vedle preventivní prohlídky hradí VZP u zubního lékaře dospělým pacientům také tzv. pravidelnou prohlídku, která v sobě zahrnuje i různé drobné výkony, např. ošetření sliznic. Mezi oběma prohlídkami musí být odstup alespoň 5 měsíců. Nezapomeňte tedy navštívit svého lékaře 2x za rok, i když nemáte žádné potíže!

PREVENTIVNÍ PROHLÍDKA U ŽENSKÉHO LÉKAŘE

Gynekologickou preventivní prohlídku má žena absolvovat od svých 15 let každý rok. Jejím účelem je včasné zjištění všech odchylek od normy. Obsahem preventivního vyšetření je zjištění osobních i rodinných údajů a vlastní vyšetření (s přihlédnutím k věku a zdravotnímu stavu). Vyšetření se provádí pohledem, pomocí zrcadel a pohmatem. Součástí preventivní prohlídky je kolposkopické vyšetření, stěr z děložního čípku na cytologické vyšetření (screening karcinomu děložního hrdla), odběr materiálu na event. bakteriologické nebo virologické vyšetření. Výsledkem prohlídky je závěr s návrhem na další postup. K preventivní prohlídce dále patří nácvik samovyšetření prsů (při první prohlídce u registrujícího gynekologa), klinické vyšetření prsů od 25 let věku při pozitivní rodinné anamnéze na dědičný či familiární výskyt zhoubného nádoru prsu nebo při přítomnosti jiných rizikových faktorů a u žen ve věku od 45 let vystavení doporučení na mamografické

screeningové vyšetření ve dvouletých intervalech (pokud již toto vyšetření neabsolvovaly na doporučení praktického lékaře). I registrující gynekolog může ženám ve věku od 50 do 54 let v jednoročním intervalu a od 55 let ve dvouletém intervalu provést preventivní vyšetření stolice na přítomnost krve nebo jednou za 10 let dát doporučení na screeningovou kolonoskopii (pokud tato vyšetření již neabsolvovaly). Nemělo by rovněž chybět poučení o správných hygienických návycích a podle potřeby rozhodnutí o dispenzární či další specializované odborné péči. I v rámci těchto prohlídek je vyšetření zaměřeno na vyloučení nebo včasné zjištění onkologického onemocnění. Při zjištění nálezu, který je známkou celkového onemocnění nebo chorob patřících do péče jiných odborných lékařů, gynekolog informuje praktického lékaře nebo předá pojištěnku do příslušné odborné péče. V těhotenství je žena svým gynekologem pravidelně sledována v rámci dispenzární péče.

POTŘEBUJETE MÍT „SVÉHO“ LÉKAŘE

K systematické preventivní péči (samozřejmě i ostatní základní péči) potřebujete mít „svého“ lékaře, ke kterému máte důvěru, kterého jste si sami vybrali a u kterého se zaregistrujete. Tento registrující lékař by měl vědět o vaší rodinné situaci, znát historii vašich nemocí a v případě zhoršení zdravotního stavu musí doporučit i vhodnou specializovanou odbornou péči. Pro vás je registrace určitou zárukou, že vám bude poskytnuta odpovídající péče, pro lékaře, že mu bude uhrazena.

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky je pojišťovnou pro vaše zdraví. Proto všestranně podporuje prevenci, která je nejučinnějším způsobem péče o zdraví. V tom je ta nejcennější nabídka, kterou vám předkládáme. Informaci o preventivních prohlídkách jsme udělali první krok. Ten druhý byste měli pro své zdraví učinit sami. Především tím, že najdete cestu ke „svému“ lékaři.

VÍCE INFORMACÍ:

Informační centrum VZP ČR | Orlická 4/2020,
130 00 Praha 3 | Infolinka: 952 222 222 | e-mail: info@vzp.cz
www.vzp.cz/prevence

PREVENCE-L/10/2016

NEJLEPŠÍ LÉK JE PREVENCE

JE LÉPE NEMOCEM PŘEDCHÁZET ...

... nežli je zdlouhavě a draze léčit. Tuto letitou a praxí ověřenou zásadu naplňuje Všeobecná zdravotní pojišťovna již od svého vzniku. Nejenže plně hradí všechny preventivní prohlídky, ale také má zájem na tom, aby byly provedeny kvalitně a kvalifikovanými lékaři. Čtete pozorně, co je (podle vyhlášky MZ ČR č. 70/2012 Sb.) obsahem preventivních prohlídek a v jakých časových intervalech na ně máte nárok!

PREVENTIVNÍ PROHLÍDKA U PRAKTICKÉHO LÉKAŘE PRO DOSPĚLÉ

Preventivní prohlídka je celkovým vyšetřením, na které přicházíte jedenkrát za dva roky (zpravidla po uplynutí 23 měsíců od poslední preventivní prohlídky), a to i když nemáte žádné zdravotní obtíže. Její součástí je anamnéza, kdy praktický lékař cílenými dotazy na onemocnění v rodině, na vaše dřívější onemocnění, vaše pracovní zatížení a životní návyky zjišťuje předpokládaná zdravotní rizika. Kontroluje také očkování. Dále provádí vlastní vyšetření pohledem na kůži, sliznice a spojivky. Dívá se na jazyk, do hrdla, pohmatem vyšetří štítnou žlázu a hlavní skupiny uzlin. Poklepem a poslechem vyšetřuje srdce a plíce, prohmatá břicho, zjišťuje bolestivost v oblasti ledvin, stav žil a tepen na dolních končetinách, spočítá tep a změří krevní tlak, zváží vás nebo i změří, orientačně vyšetří sluch a zrak. Při první preventivní prohlídce u praktického lékaře pro dospělé po ukončení péče u praktického lékaře pro děti a dorost a dále pak ve 30, 40, 50 a 60 letech musí být provedeno vyšetření cholesterolu a tukových látek v krvi, rovněž při této první preventivní prohlídce, pak ve 30 letech a od 40 let věku ve dvouletých intervalech kontrola hladiny cukru v krvi a od 40 let ve čtyřletých intervalech EKG. Vždy se vyšetřuje moč (diagnostickým papírkem). Pacienti s cukrovkou, hypertenzí nebo kardiovaskulárními komplikacemi mají od 50 let nárok na vyšetření funkce ledvin, a to 1× za 4 roky.

Povinnou součástí preventivní prohlídky je onkologická prevence a zhodnocení onkologických rizik: u rizikových pacientů se dělá vyšetření per rektum, u mužů při pozitivní rodinné anamnéze nebo při přítomnosti jiných rizikových faktorů klinické vyšetření varlat a u žen od 25 let při pozitivní rodinné anamnéze na výskyt zhoubného nádoru prsu nebo při přítomnosti jiných rizikových faktorů klinické vyšetření

prsu, a to spolu s poučením o samovyšetřování. Ve věku od 50 do 54 let se provádí v jednoročním intervalu a od věku 55 let ve dvouletém intervalu preventivní vyšetření na přítomnost krve ve stolici, což může včas odhalit počáteční stadia rakoviny tlustého střeva a konečníku (screening kolorektálního karcinomu). Od 55 let má pacient právo volby – místo vyšetření na přítomnost krve ve stolici může absolvovat primární screeningovou kolonoskopii, a to v intervalu 10 let. U žen ve věku od 45 let praktický lékař ověřuje, zda v posledních dvou letech byly na screeningovém mamografickém vyšetření, a pokud nebyly, předá jim příslušné doporučení. Výsledkem preventivní prohlídky jsou konkrétní závěry. V případě nálezu zajistí lékař poskytnutí potřebné odborné zdravotní péče.

PREVENTIVNÍ PROHLÍDKA U PRAKTICKÉHO LÉKAŘE PRO DĚTI A DOROST

U dětí se provádí preventivní prohlídka devětkrát v prvním roce života, z toho minimálně šestkrát v prvním půlroce života a z toho minimálně třikrát v prvních třech měsících života dítěte. Poté ji dítě absolvuje v 18 měsících věku, ve třech letech a dále vždy jedenkrát za dva roky. Obsah prohlídky odpovídá věku dítěte (do určitého věku samozřejmě údaje dítěte sděluje rodič). Samotné vyšetření je obdobou vyšetření při preventivní prohlídce dospělých. Je však také zaměřeno na to, zda duševní a tělesný vývoj

dítěte odpovídá věku, a na odhalování vrozených poruch či poruch dalšího vývoje. Například v 18 měsících se provádí vyšetření za účelem včasné diagnostiky poruch autistického spektra. Lékař při prohlídkách zjišťuje i rizika vznikající vlivem nepříznivého rodinného prostředí. Jeho dotazy by měly směřovat k včasnému odhalení celiakie a jiných nemocí a stavů, které se v počátku projevují nejasnými příznaky, dále k vyloučení známek týrání, zanedbávání a zneužívání, počátků různých závislostí a rizikového chování. Součástí prohlídky je mj. odeslání na vyšetření dětských kyčlí ortopedem (má proběhnout mezi 3. a 6. týdnem věku), poučení o potřebě návštěvy stomatologa (v druhém půlroce života dítěte), u dívek ve věku 13 let informace o možnosti očkování proti karcinomu děložního čípku a od 15 let doporučení preventivního gynekologického vyšetření. U dětí ve věku 7, 9, 11 a 13 let se dělá vyšetření koncentrace tuků v krvi, jestliže se jejich vysoká koncentrace (nebo srdeční choroby, cévní mozkové příhody aj.) vyskytuje u rodinných příslušníků do 55 let.

Při preventivních prohlídkách probíhá i očkování. Při prvním očkování by měl být pro dítě vystaven očkovací průkaz. Další pravidelná očkování se provádějí podle očkovacích schémat, která jsou praktickým lékařem pro děti a dorost případně upravována podle zdravotního stavu dítěte.

Poslední preventivní prohlídka u praktického lékaře pro děti a dorost by se měla uskutečnit před dovršením 19 let.

Preventivní prohlídky plně hrazené VZP																
věk pojištěnce	0	1	2	3	15	18	30	40	45	50	55	60				
preventivní prohlídka praktickým lékařem pro děti a dorost	9×				1× za 2 roky											
preventivní prohlídka praktickým lékařem							1× za 2 roky									
preventivní prohlídka ženským lékařem						1× za rok										
preventivní prohlídka zubním lékařem		1×	2× za rok				1× za rok* (těhotné ženy 2× v průběhu těhotenství)									
Některá vyšetření prováděná v rámci preventivních prohlídek a plně hrazená VZP																
vyšetření EKG										1× za 4 roky						
vyšetření koncentrace tuků v krvi																
vyšetření hladiny cukru v krvi																
vyšetření moči diagnostickým papírkem																
vyšetření funkce ledvin **																1× za 4 roky
screeningové mamografické vyšetření																1× za 2 roky
screening karcinomu děložního hrdla																1× za rok (neprovádí se u žen, které dosud neměly pohlavní styk)
screening karcinomu tlustého střeva a konečníku ***																1× za rok 1× za 2 roky****

* plus 1× za rok další plně hrazená prohlídka (s odstupem alespoň 5 měsíců od preventivní prohlídky)
** u pacientů trpících diabetem, hypertenzí nebo kardiovaskulárními komplikacemi

*** vyšetření stolice na přítomnost krve
**** nebo od 55 let 1× za 10 let screeningová kolonoskopie